

Sag C-169/04

Abbey National plc og Inscape Investment Fund

mod

Commissioners of Customs & Excise

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af VAT and Duties Tribunal, London)

»Sjette momsdirektiv – artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6 – forvaltning af investeringsforeninger – fritagelse – begrebet »forvaltning« – depositarens opgaver – delegation af administrative forvaltningsopgaver«

Sammendrag af dom

1. *Fiskale bestemmelser – harmonisering af lovgivningerne – omsætningsafgifter – det fælles merværdiafgiftssystem – fritagelser i henhold til sjette direktiv*

[Rådets direktiv 77/388, art. 13, punkt B, litra d), nr. 6]

2. *Fiskale bestemmelser – harmonisering af lovgivningerne – omsætningsafgifter – det fælles merværdiafgiftssystem – fritagelser i henhold til sjette direktiv*

[Rådets direktiv 77/388, art. 13, punkt B, litra d), nr. 6]

1. Begrebet »forvaltning« af investeringsforeninger i artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, i sjette direktiv 77/388 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter er et selvstændigt fællesskabsretligt begreb, hvis indhold medlemsstaterne ikke kan ændre.

Selv om den engelske og den nederlandske sprogversion af denne bestemmelse er tvetydig med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt bestemmelsen overlader det til medlemsstaterne at definere såvel begrebet »investeringsforeninger« som begrebet »forvaltning«, følger det af bl.a. den danske, den tyske, den franske og den italienske sprogversion, at bestemmelsen kun overlader definitionen af det første af disse begreber til medlemsstaterne. Den begrænsede rækkevidde af denne henvisning til national ret, således som det følger af de nævnte sprogversioner, støttes af den sammenhæng, hvori udtrykket indgår, af sjette direktivs opbygning og af formålet om at undgå, at merværdiafgiftsbestemmelserne anvendes forskelligt fra medlemsstat til medlemsstat.

(jf. præmis 40-43 og domskonkl. 1)

2. Artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, i sjette direktiv 77/388 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter skal fortolkes således, at de administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, som leveres af en tredjepartsadministrator, er omfattet af begrebet »forvaltning af investeringsforeninger« som omhandlet i denne bestemmelse, hvis de, set under ét, udgør en særskilt helhed og er specifikke og væsentlige for forvaltningen af investeringsforeninger.

Derimod er tjenesteydelser, der svarer til en depositars opgaver, som dem, der er nævnt i artikel 7, stk. 1 og 3, og artikel 14, stk. 1 og 3, i direktiv 85/611 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer, ikke omfattet af dette

begreb. Disse opgaver vedrører nemlig ikke forvaltningen af institutter for kollektiv investering, men er knyttet til kontrollen med og overvågning af disses virksomhed, fordi formålet er at sikre, at forvaltningen af institutter for kollektiv investering sker i overensstemmelse med loven.

Endvidere er den blotte levering af en faktisk eller teknisk tjenesteydelse, som f.eks. at et databehandlingssystem stilles til rådighed, ikke omfattet af direktivets artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, i det omfang de administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, som leveres af en tredjepartsadministrator, for at kunne betegnes som fritagne transaktioner som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, set under ét skal udgøre en særskilt helhed, der opfylder de specifikke og væsentlige funktioner for en ydelse som beskrevet i nævnte nr. 6.

(jf. præmis 65, 70, 71 og 74 samt domskonkl. 2)

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

4. maj 2006 (*)

»Sjette momsdirektiv – artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6 – forvaltning af investeringsforeninger – fritagelse – begrebet »forvaltning« – depositarens opgaver – delegation af administrative forvaltningsopgaver«

I sag C-169/04,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af VAT and Duties Tribunal, London (Det Forenede Kongerige) ved afgørelse af 2. april 2004, indgået til Domstolen den 5. april 2004, i sagen:

Abbey National plc,

Inscape Investment Fund

mod

Commissioners of Customs & Excise,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Rosas, og dommerne J. Malenovský, S. von Bahr (refererende dommer), A. Borg Barthet og U. Lõhmus,

generaladvokat: J. Kokott

justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 10. marts 2005,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Abbey National plc ved barrister J. Woolf og advokat J.-C. Bouchard for solicitor R. Croker,
- Det Forenede Kongeriges regering ved K. Manji samt ved E. O'Neill og S. Nwaokolo, som befuldmægtigede, bistået af barrister R. Hill,
- den luxembourgske regering ved S. Schreiner, som befuldmægtiget,
- Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved R. Lyal, som befuldmægtiget,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 8. september 2005, afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter – Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (EFT L 145, s. 1, herefter »sjette direktiv«).

2 Denne anmodning er fremsat i forbindelse med to sager mellem Abbey National plc (herefter »Abbey National«) og Inscape Investment Fund på den ene side og Commissioners of Customs & Excise (herefter »Commissioners«) på den anden vedrørende opkrævning af afgift, dels af tjenesteydelser leveret af depositarerne for en række institutter for kollektiv investering, der er etableret som trusts (»authorised unit trusts«) og som et åbent investeringsselskab (»Open-Ended Investment Company« herefter et »OEIC«), dels af administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, der leveres af et tredje selskab, efter at opgaven er blevet delegeret til det af administrationsselskabet for et OEIC.

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

3 Sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), har følgende ordlyd:

»Med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser fritager medlemsstaterne på betingelser, som de fastsætter for at sikre en korrekt og enkel anvendelse af nedennævnte fritagelser, og med henblik på at forhindre enhver mulig form for svig, unddragelse og misbrug:

[...]

d) følgende transaktioner:

1. ydelse og formidling af lån samt forvaltning af lån ved den person, som har ydet lånene
2. forhandlinger og indgåelse af forpligtelser om sikkerhedsstillelse og andre former for sikkerhed og garantier, samt forvaltning af kreditgarantier ved den person, der har ydet kreditten
3. transaktioner, herunder forhandlinger, vedrørende anbringelse af midler, kontokurantkonti, betalinger, overførsler, fordringer, checks og andre i handelsforhold benyttede dokumenter, dog ikke inddrivelse af fordringer

4. transaktioner, herunder forhandlinger, vedrørende valuta, pengesedler og mønter, der anvendes som lovligt betalingsmiddel, dog ikke mønter og sedler, som er samlerobjekter; ved samlerobjekter forstås sådanne mønter af guld, sølv eller andet metal, samt sedler, der ikke i almindelighed anvendes som lovligt betalingsmiddel, eller som er af numismatisk interesse

5. transaktioner, herunder forhandlinger, med undtagelse af forvaring og forvaltning, i forbindelse med aktier, andele i selskaber eller andre sammenslutninger, obligationer, og andre adkomstbeviser, bortset fra:

- varerepræsentativer
- de i artikel 5, stk. 3, omhandlede rettigheder og adkomstbeviser

6. forvaltning af investeringsforeninger, således som disse er fastsat af medlemsstaterne«.

4 Artikel 1, stk. 2, i Rådets direktiv 85/611/EØF af 20. december 1985 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter) (EFT L 375, s. 3) definerer institutter for kollektiv investering i værdipapirer (herefter »investeringsinstitutter«) som institutter:

»— der har som eneste formål at foretage kollektiv investering i værdipapirer af kapital tilvejebragt ved henvendelse til offentligheden, og hvis virksomhed bygger på princippet om risikospredning, og

– hvis andele på forlangende af ihændehaverne skal tilbagekøbes eller indløses direkte eller indirekte for midler af disse institutters formue.[...]«

5 I medfør af samme artikel 1, stk. 3, kan disse institutter »oprettes ifølge aftale (investeringsfonde administreret af administrationsselskaber) eller som »trusts« (*»unit trusts«*) eller i henhold til vedtægter (investeringselskab)«. I henhold direktivet omfatter udtrykket »investeringsfond« ligeledes begrebet »unit trust«.

6 I overensstemmelse med direktivets artikel 4, stk. 1, skal et investeringsinstitut være godkendt af de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor det pågældende investeringsinstitut er beliggende. Denne godkendelse har gyldighed i samtlige medlemsstater.

7 Det følger af direktivets artikel 4, stk. 2, at en investeringsfonds godkendelse er betinget af, at den har udpeget et administrationsselskab og en depositar, hvorimod et investeringsselskab, som også er undergivet pligten til at udpege en depositar, ikke har pligt til at udpege et administrationsselskab.

8 Ifølge artikel 7, stk. 1, og artikel 14, stk. 1, i direktiv 85/611 skal formuen for henholdsvis en investeringsfond og et investeringsselskab opbevares hos en depositar.

9 Hvad angår investeringsfonde skal depositaren i medfør af dette direktivs artikel 7, stk. 3, endvidere

»a) sikre sig, at salg, udstedelse, tilbagekøb, indløsning og mortifikation af andele, for fondens regning eller foretaget af administrationsselskabet, foregår i overensstemmelse med loven og fondsbestemmelserne

- b) sikre sig, at værdiansættelsen af andelene foregår i overensstemmelse med loven og fondsbestemmelserne
- c) udføre administrationsselskabets instrukser, medmindre disse strider mod loven og fondsbestemmelserne
- d) sikre sig, at modydelsen i forbindelse med transaktioner, der berører fondens formue, modtages inden for den sædvanlige frist
- e) sikre sig, at fondens udbytte anvendes i henhold til loven og fondsbestemmelserne«.

10 Hvad angår investeringsselskaber fremgår det nærmere i samme direktivs artikel 14, stk. 3, at depositaren ud over opbevaring af formuen skal sikre sig:

»a) at salg, udstedelse, tilbagekøb, indløsning og mortifikation af andele foretaget af investeringsselskabet eller for dets regning, foregår i overensstemmelse med loven og selskabets vedtægter

b) at modydelsen i forbindelse med transaktioner, der berører selskabets formue, modtages inden for den sædvanlige frist

c) at selskabets udbytte anvendes i overensstemmelse med loven og vedtægterne«.

11 I medfør af artikel 9 og 16 i direktiv 85/611 er depositaren i henhold til gældende lov i den stat, hvori henholdsvis administrationsselskabet og investeringsselskabet har sit vedtægtsmæssige hjemsted, ansvarlig over for disse og for deltagerne for enhver skade, disse måtte lide som følge af retsstridig, manglende eller mangelfuld opfyldelse af depositarens forpligtelser.

12 Ifølge direktivets artikel 10, stk. 1, og artikel 17, stk. 1, må virksomhed som henholdsvis administrationsselskab og investeringsselskab på den ene side og som depositar på den anden ikke udøves af samme selskab.

13 Direktiv 85/611 blev ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/107/EF af 21. januar 2002 med henblik på en regulering af administrationsselskaber og forenklede prospekter (EFT L 41, s. 20) og ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/108/EF af 21. januar 2002 med hensyn til investeringsinstitutters investeringer (EFT L 41, s. 35). Artikel 5, stk. 2, andet afsnit, i direktiv 85/611, som ændret, henviser til samme direktivs bilag II, som indeholder en ikke-udtømmende liste over opgaver i forbindelse med forvaltningen af investeringsfonde og investeringsselskaber. Denne liste opregner følgende opgaver:

»— Investeringsforvaltning

— Administration:

- a) juridisk bistand og regnskabstjenesteydelser i forbindelse med fondsforvaltning
- b) kundeforespørgsler
- c) værdi- og prisfastsættelse (herunder selvangivelser)
- d) kontrol med overholdelse af lovgivning

- e) ajourføring af deltagerregister
- f) udlodning af overskud
- g) emission og indløsning af andele
- h) kontraktetablering (herunder udsendelse af beviser)
- i) registrering.
- Markedsføring«

14 Artikel 5g, stk. 1, i direktiv 85/611, som ændret, der i medfør af samme direktivs artikel 13b ligeledes finder anvendelse på investeringsselskaber, som ikke har udpeget et administrationsselskab, giver administrationsselskaber mulighed for på visse betingelser » – med henblik på at udøve selskabernes virksomhed mere effektivt – [at] delegere [...] til tredjemand på deres vegne at udøve en eller flere af sine egne opgaver«.

Nationale bestemmelser

15 I medfør af item 9 og 10, group 5, Schedule 9 i momsloven af 1994 (Value Added Tax Act 1994) anses »authorised unit trusts« (item 9) og OEIC (item 10) i Det Forenede Kongerige for »investeringsforeninger« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6.

16 Direktiv 85/611 blev gennemført i Det Forenede Kongerige ved lov om tjenesteydelser og de finansielle markeder af 2000 (Financial Services and Markets Act 2000, herefter »FSMA«), som dog har et bredere anvendelsesområde end direktivet.

17 I overensstemmelse med FSMA er en »authorised unit trust« en kollektiv investeringsordning, hvorunder formuen forvaltes for deltagerne, og som er godkendt. Inden for rammerne af en sådan ordning køber og sælger investorer andele i investeringsforeningen. Medmindre forvalteren køber andele fra investoren eller sælger andele til denne, oprettes eller indløses der nye andele, hver gang en investor køber eller sælger andele.

18 Ifølge de regler for kollektive investeringsordninger, der findes i finanstilsynets (Financial Services Authority) »Collective Investment Schemes Sourcebook« (herefter »CIS Sourcebook«), skal forvalteren for en »authorised unit trust« administrere denne i overensstemmelse med fundatsen, reglerne i CIS Sourcebook og det seneste prospekt.

19 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at en OEIC er en form for kollektiv investeringsordning, der ligner en investeringsforening, bortset fra at den har en selskabsstruktur i stedet for at være underlagt trusts-lovgivningen. Foruden bestemmelserne i FSMA er OEIC bl.a. reguleret i bestemmelserne for åbne investeringsselskaber af 2001 (Open-Ended Investment Companies Regulations 2001, herefter »OEIC-bestemmelserne«). Et OEIC råder over en variabel aktiekapital, således at der skabes nye aktier, når en investor ønsker at investere i selskabet, og de indløses, når investoren ønsker at afvikle sin investering.

20 OEIC Regulations kræver, at en OEIC's virksomhed forvaltes af mindst én godkendt administrator (Authorised Corporate Director, herefter »ACD«). Denne skal være en juridisk person, som er godkendt og har tilladelse til at handle som administrator.

21 I FSMA og i CIS Sourcebook benævnes depositaren i en »authorised unit trust« som en

»trustee«, mens depositaren for et OEIC i OEIC Regulations benævnes »depositar«.

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

22 Abbey National Unit Trust Managers Limited og Scottish Mutual Investment Managers Limited, som er en del af Abbey National VAT group, er forvaltere for henholdsvis 15 og 11 »authorised unit trusts«.

23 Trustees for de sidstnævnte er enten Clydesdale Bank plc (herefter »Clydesdale«), Citicorp Trustee Company Limited (herefter »Citicorp«) eller HSBC Bank plc (herefter »HSBC«). Den forelæggende ret har oplyst, at nævnte banker opkræver et generelt gebyr for deres opgaver som trustees. Selv om Clydesdale og HSBC også handler som depotbank, er ingen af de trustee-gebyrer, som de opkræver, gebyr for deponering, som ydes mod et separat gebyr, mens Citicorp udelukkende handler som trustee og ikke som depotforvalter.

24 Inscape Investments Limited er udpeget som ACD for Inscape Investment Fund og Abbey National Asset Managers Limited for tre andre OEIC. Inscape Investments Limited og Inscape Investment Fund er ligeledes en del af Abbey National VAT group.

25 Citicorp er blevet udpeget som depositar for disse fire OEIC og opkræver et generelt gebyr for disse opgaver. Imidlertid handler Citicorp heller ikke som depotforvalter for dem.

26 I slutningen af 2000 indgik Inscape Investments Limited en regnskabsaftale for Inscape Investment Fund med Bank of New York Europe Limited, og herefter med Bank of New York (herefter »Bank of New York«). I medfør af denne aftale forpligtede sidstnævnte sig til at levere en række tjenesteydelser, som Inscape Investments Limited havde uddelegeret, navnlig beregning af overskud og prisen for andele eller aktier, vurderinger af aktiver, regnskab, udarbejdelse af deklarationer med henblik på udlodning af overskud, levering af oplysninger og dokumentation til brug for de periodiske regnskaber og selvangivelser, statistiske indberetninger og angivelser af merværdiafgift (herefter »moms«) samt forberedelse af overskudsprognoser.

27 Bank of New York forpligtede sig ligeledes til at levere andre tjenesteydelser, såsom databehandling, fondsafstemning, beregning og bogføring af fondsafgifter og -udgifter, registrering af virksomhedsbegivenheder, formidling af dagspriser til dele af pressen, udarbejdelse af skatte- og momsangivelser samt indberetninger til Bank of England, beregning af udbyttesatsen og anslået afkast, og besvarelserne af Inscape Investments Limited og/eller depositarens forespørgsler.

28 Abbey National har anlagt sag, fordi flere »trustees« for de »authorised unit trusts«, som forvalter dets datterselskaber, har opkrævet moms, og Inscape Investment Fund har for sin del anlagt sag, fordi dens depositar opkrævede moms fra den.

29 Abbey National har bl.a. bestridt Bank of New Yorks fakturering af Inscape Investment Limited af moms for de administrations- og regnskabstjenester, den har ydet som fondsadministrator.

30 Abbey National har ligeledes gjort gældende, at de tjenesteydelser, der er leveret af Bank of New York, er momsfritaget, da de udgør »forvaltning af investeringsforeninger« i henhold til sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6. I denne forbindelse har Abbey National anført, at administrationen af en forening klart udgør en del af dens forvaltning, og at beslutningen om at give alle de administrative forvaltningsopgaver eller af en stor del af dem, som udgør en specifik og væsentlig del af forvaltningen, i underentreprise, ikke skal behandles anderledes end beslutningen om at give visse af beslutningerne om, hvilke investeringer der skal vælges, i

underentreprise.

31 Abbey National og Inscape Investment Fund har ligeledes gjort gældende, at de øvrige tjenesteydelser – ud over den opbevaring, som trustees forestår for en »authorised unit trust« og tilsvarende som depositarer for en OEIC – også er fritaget i medfør af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6. Såvel den kontrolopgave, der udføres, som den opgave, der består i at træffe beslutninger, og som en depositar eller en trustee udfører, hører nemlig til blandt forvaltningsopgaverne.

32 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at ifølge Commissioners er den specifikke og væsentlige opgave i forbindelse med forvaltningen af investeringsforeninger investeringsforvaltning, der indebærer udvælgelse og afsætning af den forvaltede formue. De har gjort gældende, at dette udelukker tjenesteydelser, som trustees og depositarer leverer, fra fritagelsens anvendelsesområde, eftersom de ikke normalt er direkte involveret i de daglige beslutninger om investeringsforvaltning, og deres primære rolle er forbruger- og investorbeskyttelse. Dette udelukker også administrationsydelser, der leveres af fondsadministratoren, fra fritagelsens anvendelsesområde, da ingen af disse indebærer udvælgelse og salg af den forvaltede formue.

33 Den forelæggende ret har anført, at rækkevidden af fritagelsen i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, ikke er klar. Den har i denne forbindelse henvist til, at der er manglende overensstemmelse i forskellige medlemsstaters praksis med hensyn til behandlingen af transaktioner som dem, der er genstand for tvisten i hovedsagen.

34 Under disse omstændigheder har VAT and Duties Tribunal, London, udsat sagen og forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Betyder fritagelsen for »forvaltning af investeringsforeninger, således som disse er fastsat af medlemsstaterne« [»the management of special investemt funds as defined by Member States« i den engelske sprogversion], i sjette momsdirektivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, at medlemsstaterne har beføjelse til at fastsætte de aktiviteter, der omfatter »forvaltning« af disse investeringsforeninger, samt beføjelse til at fastsætte de investeringsforeninger, der kan være omfattet af fritagelsen?

2) Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende, og udtrykket »forvaltning« i sjette momsdirektivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, skal gives en selvstændig fællesskabsretlig betydning i lyset af direktiv 85/611 [...], er ydelser, der faktureres af en depositar eller trustee for tjenesteydelser leveret i henhold til artikel 7 og 14 [i direktiv 85/611], nationale lovbestemmelser og relevante fondsbestemmelser, da ydelser, der er fritaget som »forvaltning af investeringsforeninger« i henhold til sjette momsdirektivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6?

3) Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende, og udtrykket »forvaltning« skal gives en selvstændig fællesskabsretlig betydning, gælder fritagelsen for »forvaltning af investeringsforeninger« i sjette momsdirektivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, da for ydelser udført af en tredjepartsadministrator med hensyn til den administrative forvaltning af fondene?»

Om det første spørgsmål

35 Med sit første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om begrebet »forvaltning« af investeringsforeninger i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, er et selvstændigt fællesskabsretligt begreb, hvis indhold medlemsstaterne ikke kan ændre.

Indlæg for Domstolen

36 Abbey National, den luxembourgske regering og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har gjort gældende, at fritagelsen i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, for »forvaltning af investeringsforeninger, således som disse er fastsat af medlemsstaterne«, skal fortolkes således, at fritagelsen ikke giver medlemsstaterne kompetence til at definere de aktiviteter, der er omfattet af udtrykket »forvaltning« af foreninger.

37 Derimod har Det Forenede Kongeriges regering gjort gældende, at denne fritagelse tildeler medlemsstaterne denne kompetence ligesom kompetencen til at fastsætte de investeringsforeninger, der kan være omfattet af fritagelsen.

Domstolens bemærkninger

38 Det fremgår af fast retspraksis, at fritagelserne i sjette direktivs artikel 13 er selvstændige fællesskabsretlige begreber, hvorfor de må underlægges en fællesskabsdefinition, hvormed det skal undgås, at momsbestemmelserne anvendes forskelligt fra medlemsstat til medlemsstat (jf. bl.a. dom af 12.9.2000, sag C-358/97, Kommissionen mod Irland, Sml. I, s. 6301, præmis 51, af 3.3.2005, sag C-428/02, Fonden Marselisborg Lystbådehavn, Sml. I, s. 1527, præmis 27, og af 1.12.2005, forenede sager C-394/04 og C-395/04, Ygeia, endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 15).

39 Ganske vist kan medlemsstaterne følgelig ikke ændre indholdet deraf, i særdeleshed ikke når de fastsætter de nærmere betingelser, men dette gælder ikke i tilfælde, hvor Rådet netop har overladt det til medlemsstaterne at definere visse udtryk vedrørende en fritagelse (jf. dom af 28.3.1996, sag C-468/93, Gemeente Emmen, Sml. I, s. 1721, præmis 25).

40 Det skal således undersøges, om sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, overlader det til medlemsstaterne at definere såvel begrebet »investeringsforeninger« som begrebet »forvaltning« af disse foreninger, eller om dette blot er tilfældet for så vidt angår det første af disse begreber.

41 I denne forbindelse skal det fastslås, at selv om den engelske og den nederlandske sprogversion af denne bestemmelse er tvetydig for så vidt angår bestemmelsens rækkevidde, følger det af bl.a. den danske, den tyske, den franske og den italienske sprogversion, at sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, kun overlader definitionen af begrebet »investeringsforeninger« til medlemsstaterne.

42 Den begrænsede rækkevidde af denne henvisning til national ret, således som det følger af bl.a. den danske, den tyske, den franske og den italienske sprogversion, støttes af den sammenhæng, hvori udtrykket indgår, af sjette direktivs opbygning og af formålet om at undgå, at momsbestemmelserne anvendes forskelligt fra medlemsstat til medlemsstat.

43 Det første spørgsmål skal derfor besvares med, at begrebet »forvaltning« af investeringsforeninger i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, er et selvstændigt fællesskabsretligt begreb, hvis indhold medlemsstaterne ikke kan ændre.

Om det andet og det tredje spørgsmål

44 Med sit andet og tredje spørgsmål, som skal vurderes under ét, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, skal fortolkes således, at begrebet »forvaltning af investeringsforeninger« omfatter:

- ydelser, der faktureres af en depositar for tjenesteydelser leveret i henhold til artikel 7 og 14 i direktiv 85/611, nationale lovbestemmelser og relevante fondsbestemmelser, og
- tjenesteydelser udført af en tredjepartsadministrator med hensyn til den administrative og regnskabsmæssige forvaltning af fonden.

Indlæg for Domstolen

45 Abbey National og den luxembourgske regering har gjort gældende, at ydelser, der faktureres af en depositar eller en trustee for tjenesteydelser leveret i henhold til artikel 7 og 14 i direktiv 85/611, nationale lovbestemmelser og relevante fondsbestemmelser, er afgiftsfritagne ydelser som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6.

46 Sidstnævnte bestemmelse omfatter ligeledes tjenesteydelser, der leveres af en tredjepartsadministrator i forbindelse med den administrative forvaltning af investeringsforeninger.

47 Det Forenede Kongeriges regering har gjort gældende, at udtrykket »forvaltning« af investeringsforeninger i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, skal anses for at henvise til den væsentligste opgave med porteføljeforvaltning, som forvalteren af en investeringsforening udfører.

48 Denne fritagelse udstrækker sig ikke til at omfatte ydelser, der faktureres af en depositar eller en trustee i forbindelse med opbevaringen af investeringsforeningens formue eller med den kontrol med forvalterens aktiviteter, der har til formål at sikre, at de udføres i overensstemmelse med lovgivningen og fondsbestemmelserne.

49 Af samme grunde finder denne fritagelse heller ikke anvendelse på rent administrative tjenesteydelser, der leveres til forvalteren af det administrerende selskab, hvortil de regnskabsmæssige opgaver vedrørende foreningen er givet i underentreprise.

50 Ifølge Kommissionen omfatter udtrykket »forvaltning af investeringsforeninger« i den forstand, hvori det er anvendt i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, alle tjenesteydelser, der er snævert forbundet med driften af investeringsforeninger, dvs. som er knyttet til beslutningen om, hvilken investeringspolitik der skal forfølges, samt beslutningen om køb og salg af aktiver.

51 Tjenesteydelser, der leveres af en depositar i henhold til artikel 7 og 14 i direktiv 85/611, nationale lovbestemmelser og relevante fondsbestemmelser, er imidlertid ikke forvaltning af investeringsforeninger i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6.

52 Tjenesteydelser, der leveres af en tredjepartsadministrator, og som vedrører den administrative forvaltning af investeringsforeninger, udgør heller ikke forvaltning af investeringsforeninger i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i denne bestemmelse.

Domstolens bemærkninger

53 Indledningsvis skal det fastslås, at sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, omfatter investeringsforeninger uanset deres juridiske form. Således er såvel institutter for kollektiv investering i værdipapirer, der er oprettet ifølge aftaler eller som trusts, som institutter, der er oprettet i henhold til vedtægter, omfattet af denne bestemmelses anvendelsesområde.

54 Hverken sammenhængen eller ordlyden af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6,

tyder på, at fællesskabslovgiver skulle have haft til hensigt at begrænse anvendelsen af denne bestemmelse til kun at omfatte institutter for kollektiv investering i værdipapirer, der er oprettet ifølge aftaler eller som trusts.

55 På tidspunktet for vedtagelsen af sjette direktiv var fællesskabsterminologien på dette område nemlig endnu ikke harmoniseret, idet direktiv 85/611, som i artikel 1, stk. 3, indeholder en fællesskabsdefinition af investeringsinstitutter, først blev vedtaget i 1985. Det bemærkes videre, at selv om der i den franske og den italienske sprogversion af artikel 1, stk. 3, i direktiv 85/611 anvendes samme udtryk til at beskrive institutter for kollektiv investering i værdipapirer som det, der er anvendt i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, er dette ikke tilfældet for de øvrige sprogversioner af denne bestemmelse, bl.a. den engelske, den tyske, den danske og den nederlandske sprogversion.

56 Hvad videre angår anvendelsen af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, på transaktioner, der gennemføres mellem institutter for kollektiv investering i værdipapirer og investorerne (deltagerne), ville enhver anden fortolkning af denne bestemmelse, hvorefter kun forvaltning af institutter for kollektiv investering i værdipapirer, som er oprettet ifølge aftale eller som trusts, men ikke i henhold til vedtægter, er moms fritaget, være i strid med princippet om afgiftsneutralitet, som den fælles momsordning, der er indført ved sjette direktiv, bl.a. hviler på, og som er til hinder for, at erhvervsdrivende, som udfører de samme transaktioner, behandles forskelligt med hensyn til opkrævning af moms (jf. dom af 16.9.2004, sag C-382/02, *Cimber Air*, Sml. I, s. 8379, præmis 23 og 24, og af 8.12.2005 sag C-280/04, *Jyske Finans*, endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 39).

57 Herefter skal indholdet af begrebet »forvaltning« af investeringsforeninger undersøges nærmere.

58 I denne forbindelse skal det fastslås, at sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, ikke indeholder nogen definition af dette begreb.

59 Bestemmelsen skal således fortolkes ud fra den sammenhæng, i hvilken den optræder, og direktivets formål og opbygning, idet det bærende hensyn bag den fritagelse, som er indført ved bestemmelsen, særligt skal tages i betragtning (jf. i denne retning dom af 18.11.2004, sag C-284/03, *Temco Europe*, Sml. I, s. 11237, præmis 18, og dommen i sagen *Fonden Marselisborg Lystbådehavn*, præmis 28).

60 Det bemærkes indledningsvis, at eftersom fritagelserne i sjette direktivs artikel 13 er undtagelser fra det almindelige princip om, at moms opkræves af enhver tjenesteydelse, der udføres mod vederlag af en afgiftspligtig person, skal de fortolkes strengt (jf. bl.a. dom af 12.6.2003, sag C-275/01, *Sinclair Collis*, Sml. I, s. 5965, præmis 23, og af 20.11.2003, sag C-8/01, *Taksatorringen*, Sml. I, s. 13711, præmis 36).

61 Det fremgår videre af artikel 1, stk. 2, i direktiv 85/611, at investeringsinstitutters transaktioner består i kollektiv investering i værdipapirer af kapital tilvejebragt ved henvendelse til offentligheden. Med den kapital, som medlemmerne indbetaler ved køb af andele, opretter og administrerer investeringsinstitutterne for medlemmernes regning og mod vederlag porteføljer sammensat af værdipapirer (jf. dom af 21.10.2004, sag C-8/03, *BBL*, Sml. I, s. 10157, præmis 42).

62 Således som generaladvokaten har anført i punkt 68 i forslaget til afgørelse, er formålet med den fritagelse af transaktioner, der er knyttet til forvaltningen af investeringsforeninger, der er fastsat i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, bl.a. at gøre det lettere for småinvestorer at investere i investeringsforeninger. Bestemmelsens nr. 6 har til formål at sikre, at momsordningen er skattemæssigt neutral i forhold til valget mellem direkte investeringer og

investeringer gennem investeringsinstitutter.

63 Det følger heraf, at de transaktioner, der er omfattet af denne fritagelse, er de transaktioner, der specifikt vedrører den virksomhed, som institutter for kollektiv investering i værdipapirer udøver.

64 Ud over opgaver, der er knyttet til porteføljeforvaltning, er opgaver knyttet til administrationen af institutterne for kollektiv investering selv, såsom de opgaver, der er nævnt i bilag II til direktiv 85/611, som ændret, under overskriften »Administration«, som er opgaver, der specifikt vedrører virksomheden for institutter for kollektiv investering, således omfattet af anvendelsesområdet for sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6.

65 Derimod omfatter denne bestemmelse ikke de opgaver, der udføres af depositaren for institutter for kollektiv investering, som dem, der er nævnt i artikel 7, stk. 1 og 3, og artikel 14, stk. 1 og 3, i direktiv 85/611. Disse opgaver vedrører nemlig ikke forvaltningen af institutter for kollektiv investering, men er knyttet til kontrollen med og overvågning af disses virksomhed, fordi formålet er at sikre, at forvaltningen af institutter for kollektiv investering sker i overensstemmelse med loven.

66 Hvad angår tjenesteydelser, der er knyttet til den administrative og regnskabsmæssige forvaltning af investeringsforeninger, der leveres af en tredjepartsadministrator, bemærkes for det første, at på samme måde som de transaktioner, der er fritaget i henhold til sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 3 og 5 (jf. dom af 5.6.1997, sag C-2/95, SDC, Sml. I, s. 3017, præmis 32), er forvaltning af investeringsforeninger som omhandlet i nævnte artikels nr. 6 defineret på grundlag af arten af de leverede tjenesteydelser og ikke på grundlag af tjenesteyderen eller ydelsesmodtageren.

67 Endelig er det ifølge ordlyden af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, i princippet ikke udelukket, at forvaltning af investeringsforeninger kan anses for at bestå af flere særskilte tjenesteydelser, der således kan være omfattet af begrebet »forvaltning af investeringsforeninger« som omhandlet i denne bestemmelse, og som således er omfattet af den fritagelse, der er fastsat heri, selv om de leveres af en tredjepartsadministrator (jf. i denne retning for så vidt angår sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 3, SDC-dommen, præmis 64, og for så vidt angår direktivets artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, dom af 13.12.2001, sag C-235/00, CSC Financial Services, Sml. I, s. 10237, præmis 23).

68 Under disse omstændigheder følger det af princippet om afgiftsneutralitet, at de erhvervsdrivende skal kunne vælge den organisationsform, som ud fra en strengt økonomisk synsvinkel passer dem bedst, uden at skulle løbe en risiko for, at deres transaktioner udelukkes fra den fritagelse, der er fastsat i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6.

69 Det følger heraf, at de tjenesteydelser vedrørende forvaltning, der leveres af en tredjepartsadministrator, i princippet er omfattet af anvendelsesområdet for sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6.

70 For at kunne betegnes som fritagne transaktioner som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, skal de administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, som leveres af en tredjepartsadministrator, imidlertid, set under ét, udgøre en særskilt helhed, der opfylder de specifikke og væsentlige funktioner for en ydelse som beskrevet i nævnte nr. 6 (jf. i denne retning for så vidt angår sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, SDC-dommen, præmis 66, og CSC Financial Services-dommen, præmis 25).

71 De tjenesteydelser, der leveres, skal således vedrøre de specifikke og væsentlige elementer

ved investeringsforeninger. Den blotte levering af en faktisk eller teknisk tjenesteydelse, som f.eks. at et databehandlingssystem stilles til rådighed, er ikke omfattet af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6 (jf. i denne retning for så vidt angår artikel 13, punkt B, litra d), nr. 3, SDC-dommen, præmis 66).

72 Det skal herefter fastslås, at sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, skal fortolkes således, at de administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, som leveres af en tredjepartsadministrator, er omfattet af begrebet »forvaltning af investeringsforeninger« som omhandlet i denne bestemmelse, hvis de, set under ét, udgør en særskilt helhed og er specifikke og væsentlige for forvaltningen af investeringsforeninger.

73 Det tilkommer den forelæggende ret at fastslå, om de tjenesteydelser, der er genstand for tvisten i hovedsagen, opfylder disse kriterier.

74 Det følger af ovenstående, at det andet og det tredje spørgsmål skal besvares med, at sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, skal fortolkes således, at de administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, som leveres af en tredjepartsadministrator, er omfattet af begrebet »forvaltning af investeringsforeninger« som omhandlet i denne bestemmelse, hvis de, set under ét, udgør en særskilt helhed og er specifikke og væsentlige for forvaltningen af investeringsforeninger. Derimod er tjenesteydelser, der svarer til en depositars opgaver, som dem, der er nævnt i artikel 7, stk. 1 og 3, og artikel 14, stk. 1 og 3, i direktiv 85/611, ikke omfattet af dette begreb.

Sagens omkostninger

75 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, der er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

1) **Begrebet »forvaltning« af investeringsforeninger i artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter – Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag, er et selvstændigt fællesskabsretligt begreb, hvis indhold medlemsstaterne ikke kan ændre.**

2) **Artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, i sjette direktiv 77/388 skal fortolkes således, at de administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, som leveres af en tredjepartsadministrator, er omfattet af begrebet »forvaltning af investeringsforeninger« som omhandlet i denne bestemmelse, hvis de, set under ét, udgør en særskilt helhed og er specifikke og væsentlige for forvaltningen af investeringsforeninger.**

Derimod er tjenesteydelser, der svarer til en depositars opgaver, som dem, der er nævnt i artikel 7, stk. 1 og 3, og artikel 14, stk. 1 og 3, i Rådets direktiv 85/611/EØF af 20. december 1985 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter), ikke omfattet af dette begreb.

Underskrifter

* Processprog: engelsk.